

Η Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα: Πορεία προς την Ανάσταση

Καλή Αγία Μεγάλη εβδομάδα
με κατανύξη, σκέψη,
συγχώρεση και Αγάπη!

Ομορφες μέρες,
γλυκά συναισθήματα!!

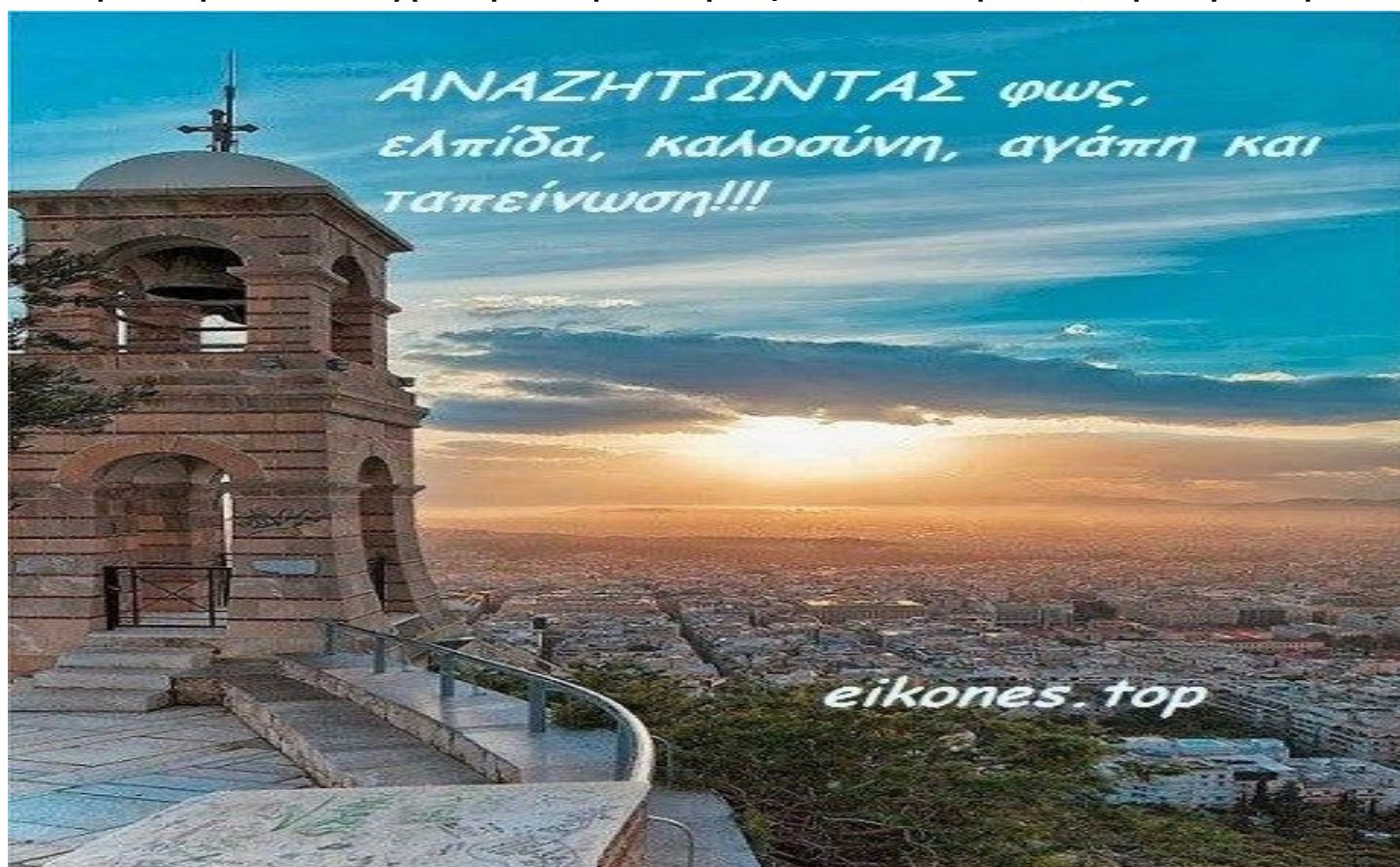
Emilly

Η εβδομάδα πριν το Πάσχα ονομάστηκε Μεγάλη από τους πρώτους κίβλας χριστιανικούς αιώνες κι αυτό γιατί, όπως μας εξηγεί ο Αγ. Ιω. ο Χρυσόστομος, μεγάλα και κοσμοσωτήρια γεγονότα συνέβησαν στη διάρκειά της. Κέντρο αυτών των γεγονότων είναι βεβαίως τα άγια και άχραντα Πάθη, η θεόσωμη Ταφή και η ένδοξη Ανάσταση του Κυρίου.

Για τη διευκόλυνση των πιστών οι ακολουθίες της Μ. Εβδομάδας τελούνται αντίστροφα του κανονικού, δηλ. οι Όρθροι τελούνται το απόγευμα και οι Εσπερινοί το πρωί. Παλαιότερα οι όρθροι τελούνταν λίγο μετά τα μεσάνυχτα, όμως η ώρα αυτή δεν ήταν κατάλληλη για την προσέλευση των πιστών. Έτσι λοιπόν σήμερα οι ιερές ακολουθίες τελούνται ως εξής:

Κυριακή Βαΐων απόγευμα	: Όρθρος Μ. Δευτέρας
Μ. Δευτέρα πρωί	: Εσπερινός Μ. Δευτέρας
Μ. Δευτέρα απόγευμα	: Όρθρος Μ. Τρίτης
Μ. Τρίτη πρωί	: Εσπερινός Μ. Τρίτης
Μ. Τρίτη απόγευμα	: Όρθρος Μ. Τετάρτης
Μ. Τετάρτη πρωί	: Εσπερινός Μ. Τετάρτης
Μ. Τετάρτη απόγευμα	: Όρθρος Μ. Πέμπτης
Μ. Πέμπτη πρωί	: Εσπερινός Μ. Πέμπτης
Μ. Πέμπτη απόγευμα	: Όρθρος Μ. Παρασκευής
Μ. Παρασκευή πρωί	: Εσπερινός Μ.
Παρασκευής	
Μ. Παρασκευή απόγευμα	: Όρθρος Μ. Σαββάτου
Μ. Σάββατο πρωί	: Εσπερινός Μ. Σαββάτου
Μ. Σάββατο βράδυ	: Όρθρος Κυριακής του
Πάσχα	
Κυριακή του Πάσχα πρωί ή απόγευμα	: Εσπερινός της Αγάπης

Η υμνολογία και τα αγιογραφικά αναγνώσματα της Μ. Εβδομάδας είναι ιδιαίτερος κατανυκτικά και μας βοηθούν να κατανοήσουμε και να ζήσουμε κυριολεκτικά τα Πάθη και την Ανάσταση του Κυρίου. Λει χαρακτηριστικά ένας ύμνος: "Συμπορευθώμεν αυτώ και συσταυρωθώμεν... ίνα και συζήσωμεν αυτώ..."

Κυριακή των Βαΐων: Την τελευταία Κυριακή της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής εορτάζουμε τη θριαμβευτική είσοδο του Κυρίου στα Ιεροσόλυμα κατά την οποία ο λαός έκπληκτος από το θαύμα της ανάστασης του Λαζάρου που είχα προηγηθεί υποδέχτηκε τον Χριστό κρατώντας κλαδιά φοινίκων και βάγια. Σε ανάμνηση εκείνης της υποδοχής κρατάμε κι εμείς αυτή τη μέρα κλαδιά δάφνης υποδεχόμενοι τον Κύριο όχι σαν ένα θριαμβευτή, κοσμικό βασιλιά, όπως τον φαντάζονταν οι Ιουδαίοι, αλλά σαν αιώνιο, πνευματικό βασιλιά. Η είσοδος, όμως, του Κυρίου στα Ιεροσόλυμα ήταν και η αρχή της πορείας Του προς το Πάθος. Ήδη οι αρχιερείς και οι Φαρισαίοι είχαν αποφασίσει τη θανάτωσή Του και ο Ιούδας την προδοσία. Γι' αυτό και η Κυριακή των Βαΐων είναι ταυτόχρονα και η έναρξη της Μεγάλης Εβδομάδας. Αυτό είναι εμφανέστερο στον Εσπερινό όπου η Εκκλησία στολίζεται πένθιμα, οι ιερείς φορούν σκουρόχρωμα άμφια ενδεικτικά πένθους, μπροστά στην Ωραία Πύλη τοποθετείται η εικόνα του Νυμφίου στην οποία ο Χριστός φέρει ακάνθινο στεφάνι και τα τροπάρια μας εισάγουν

«Ιδού ο Νυμφίος έρχεται εν τω μέσω της νυκτός` και μακάριος ο δούλος, όν ευρήσει γρηγορούντα` ανάξιος δε πάλιν, όν ευρήσει ραθυμούντα. Βλέπε ούν, ψυχή μου, μή τω ύπνω κατενεχθης, ίνα μή τω θανάτω παραδοθής και της βασιλείας έξω κλεισθής` αλλά ανάνηψον κρίζουσα` Άγιος, άγιος, άγιος ει ο Θεός` διά της Θεοτόκου ελέησον ημάς.»

Ο Νυμφίος Χριστός θα έρθει ξαφνικά στη μέση της νύχτας. Ευτυχισμένος θα είναι ο δούλος που ο Κύριος θα τον βρει να αγρυπνά, ανάξιος, όμως, θα είναι εκείνος που θα τον βρει να είναι αμελής. Πρόσεχε, λοιπόν, ψυχή μου να μην καταληφθείς από (πνευματικό) ύπνο, για να μην παραδοθείς στο θάνατο (της αμαρτίας) και μείνεις έξω απ' τη Βασιλεία (των Ουρανών). Αλλά φρόντισε να συνέλθεις και φώναξε: Άγιος, Άγιος, Άγιος είσαι Συ ο Θεός` με τη βοήθεια της Θεοτόκου ελέησέ μας.

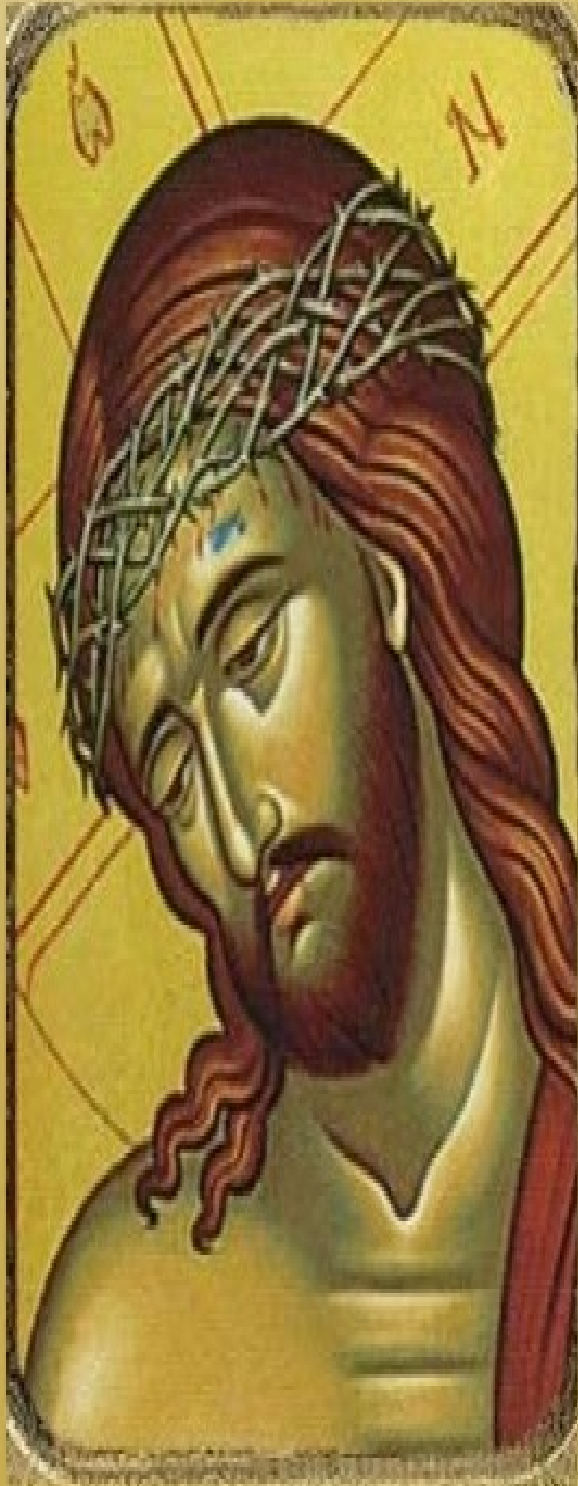

Μεγάλη Δευτέρα: Είναι αφιερωμένη στη μνήμη του Αγ. Ιωσήφ του παγκάλου, (πολύ καλού) γιου του πατριάρχη Ιακώβ. Τα αδέλφια του Ιωσήφ τον φθονούσαν, γι' αυτό τον έριξαν μέσα σ' ένα λάκκο και κατόπιν τον πούλησαν σε Αιγυπτίους εμπόρους. Υπέφερε πολλά, όμως στο τέλος δοξάστηκε κι έγινε άρχοντας της Αιγύπτου. Ο Ιωσήφ θεωρείται τύπος του Χριστού για τα παθήματα, την αρετή του, την πραότητα και την ανεξικακία του. Και ο Κύριος φθονήθηκε από τους αρχιερείς, τους Γραμματείς και τους Φαρισαίους και αφού υπέφερε πολλά για τη σωτηρία μας δοξάστηκε με την Ανάστασή Του.

Επίσης τη Μ. Δευτέρα τελείται ανάμνηση της ξηρανθείσας συκής. Σύμφωνα με την ευαγγελική διήγηση το θαύμα αυτό έγινε την επομένη της εισόδου του Κυρίου στα Ιεροσόλυμα. Ο Χριστός βλέποντας στο δρόμο μια συκιά, πήγε κοντά της, μα δε βρήκε παρά μόνο φύλλα και της λεει: "Ποτέ πια μην ξαναβγάλεις καρπό!" Κι αμέσως ξεράθηκε η συκιά. Εκείνη η άκαρπη συκιά συμβόλιζε τη συναγωγή των Ιουδαίων που δεν είχε να παρουσιάσει πνευματικούς καρπούς και γι' αυτό καταδικάστηκε από τον Κύριο. Συμβόλιζε ακόμα και κάθε άνθρωπο που δεν έχει πνευματική καρποφορία. Το Ευαγγέλιο του Όρθρου της Μ. Δευτέρας αφηγείται όχι μόνο το επεισόδιο της συκής αλλά και τις παραβολές των δύο γιων (Ματθ. 21, 28-32) και των κακών γεωργών (Ματθ. 21, 33-46) μέσο των οποίων ο Κύριος προείπε την απόρριψη Του ισραηλιτικό λαό. Οι παραβολές αυτές ελέχθησαν την ημέρα μετά την Κυριακή των Βαΐων και γι' αυτό η Εκκλησία όρισε να διαβάζονται την Μ. Δευτέρα.

ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΝΥΜΦΙΟΥ

Τῇ αγία καὶ μεγάλη Δευτέρᾳ,
μνείαν ποιούμεθα τοῦ μακαρίου
Ἰωσήφ τοῦ Παγκάλου, καὶ τῆς ὑπὸ
τοῦ Κυρίου καταρασθείσης καὶ
ξηρανθείσης Συκῆς.

Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἐρχεται ἐν τῷ μέσῳ
τῆς νυκτός, καὶ μακάριος ὁ δούλος,
ὃν εὐρήσει γρηγοροῦντα,
ἀνάξιος δὲ πάλιν,
ὃν εὐρήσει ραθυμοῦντα.
Βλέπε οὖν ψυχὴ μου,
μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθῆς,
ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῆς,
καὶ τῆς βασιλείας ἐξω κλεισθῆς,
ἀλλὰ ἀνάνηψον κράζουσα.
Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεός,
διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Μεγάλη Τρίτη

Την Μεγάλη Τρίτη γινόμαστε κοινωνοί δύο παραβολών του Κυρίου.

α) Των δέκα παρθένων που μας διδάσκει να είμαστε έτοιμοι και γεμάτοι από πίστη και φιλανθρωπία.

β) Των Ταλάντων που μας διδάσκει να είμαστε εργατικοί και πρέπει να καλλιεργούμε και να αυξήσουμε τα πνευματικά μας χαρίσματα.

Μεγάλη Τρίτη: Είναι αφιερωμένη στην παραβολή των δέκα παρθένων (Ματθ. 25, 1 – 13). Όμως οι ύμνοι της ημέρας αναφέρονται και στην παραβολή των ταλάντων (Ματθ. 25, 14 – 30) καθώς και στη μέλλουσα κρίση (Ματθ. 25, 31 – 46). Οι τρεις αυτές παραβολές αποτελούν μέρος μιας μεγάλης διδασκαλίας που έκανε ο Χριστός κατ' ιδίαν στους μαθητές Του στο Όρος των Ελαιών λίγες μέρες πριν από το Πάθος Του. Σ' αυτή την ομιλία περιλαμβάνονται σπουδαίες και βαρυσήμαντες προβλέψεις για την καταστροφή της Ιερουσαλήμ και τη συντέλεια του κόσμου. Ο Κύριος τόνισε ακόμα πως πρέπει να ήμαστε πάντα έτοιμοι να Τον υποδεχτούμε γιατί θα έρθει σε άγνωστο χρόνο. Έτσι, λοιπόν, συμπεραίνουμε πως το γενικότερο θέμα της Μ. Τρίτης είναι η μέλλουσα κρίση. Σύμφωνα με το αρχαίο τυπικό της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων ολόκληρη αυτή η ομιλία του Κυρίου διαβαζόταν από τον Πατριάρχη την Μ. Τρίτη στο Όρος των Ελαιών, εκεί όπου ελέχθη από τον Κύριο. Σήμερα διαβάζεται σε δύο τμήματα στις Προηγιασμένες Θείες Λειτουργίες της Μ. Δευτέρας και της Μ. Τρίτης. Από την παραβολή των δέκα παρθένων είναι εμπνευσμένο το τροπάριο "Ίδού ο Νυμφίος έρχεται εν τω μέσω της νυκτός..." και ο ακόλουθος ύμνος:

‘Τον νυμφώνα σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον και ένδυμα ουκ έχω, ίνα εισέλθω εν αυτώ` λάμπρυνόν μου την στολήν της ψυχής, φωτοδότα, και σώσον με’.

Την αίθουσα των Γάμων Σου, Σωτήρα μου, τη βλέπω στολισμένη, αλλά εγώ δεν έχω κατάλληλη ένδυμασία για να μπω σ’ αυτή. Κύριε, Εσύ που χορηγείς το φως, κάνε λαμπρή και φωτεινή τη στολή της ψυχής μου και σώσε με.

Από τα δύο αυτά τροπάρια που ψάλλονται στους όρθρους των τριών πρώτων ημερών της Μ. Εβδομάδας έλαβαν οι ακολουθίες αυτές και το όνομα ‘‘Ακολουθία του Νυμφίου’’ ή ‘‘Ακολουθία του Νυμφώνα’’.

ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ

Τῇ Ἀγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Τρίτῃ
τῆς τῶν δέκα παρθένων παραβολῆς,
τῆς ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, μνεῖαν
ποιούμεθα.

Οι φρόνιμες, κοντά στις άλλες αρετές
και μάλιστα της παρθενίας,
φρόντισαν να έχουν άφθονο και το
λάδι της ελεημοσύνης.
Οι μωρές ενώ κατόρθωσαν το
δυσκολώτερο, την "παρθενία",
παραμέλησαν το ευκολώτερο γιατί
ήταν ανελεήμονες καρδιές.

Με την αναφορά των ταλάντων,
υπενθυμίζεται το χρέος όλων μας να
καλλιεργήσουμε τα χαρίσματα που
μας έδωσε ο ίδιος ο Κύριος.

Μεγάλη Τετάρτη: Το συναξάρι της Μ. Τετάρτης αναφέρει ως θέμα την άλειψη του Κυρίου με μύρο από μια γυναίκα πόρνη, γεγονός που συνέβη λίγο πριν από το πάθος Του. Η υμνογραφική παράδοση συγκρίνει την μετάνοια της πόρνης με το φοβερό ολίσθημα του Ιούδα και παραλληλίζει τις δύο ψυχικές καταστάσεις. Η πόρνη ελευθερώνεται από την αμαρτία και μετανοεί, ενώ ο Ιούδας αιχμαλωτίζεται από τη φιλαργυρία και αποχωρίζεται απ' το Θεό. Ιδιαίτερα συγκινητικό είναι το γνωστό "τροπάριο της Κασσιανής" (γραμμένο από τη μοναχή Κασσιανή) που εκφράζει τη θερμή μετάνοια και εξομολόγηση της αμαρτωλής γυναίκας:

Κύριε, η εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσούσα γυνή, τήν σήν αισθομένη Θεότητα, μυροφόρου αναλαβούσα τάξιν, οδυρομένη μύρα σοι προ του ενταφιασμού κομίζει. Οίμοι! λέγουσα, ότι νύξ μοι υπάρχει, οίστρος ακολασίας, ζοφώδης τε και ασέληνος, έρωσ της αμαρτίας. Δέξαι μου τας πηγάς των δακρύων, ο νεφέλαις διεξάγων της θαλάσσης το ύδωρ` κάμφθητι μοι πρός τούς στεναγμούς τής καρδίας, ο κλίνας τούς ουρανούς τη αφάτω σου κενώσει. Καταφιλήσω τούς αχράντους σου πόδας, αποσμήξω τούτους δε πάλιν τοίς τής κεφαλής μου βοστρύχης` ω εν τω παραδείσω Εύα το δειλινόν κρότον τοις ωσίν ηχηθείσα, τω φόβω εκρύβη. Αμαρτιών μου τα πλήθη και κριμάτων σου αβύσσους τις εξιχνιάσει, ψυχοσώστα Σωτήρ μου; Μή με τήν σήν δούλην παρίδης, ο αμέτρητον έχων τό έλεος.

Κύριε, η γυναίκα που έπεσε σε πολλές αμαρτίες, επειδή κατάλαβε ότι ήσουν Θεός, αναλαμβάνει έργο μυροφόρας και θρηνώντας Σου φέρνει μύρα για να σε αλείψει πριν ακόμα ενταφιαστείς. Και λει: Αλίμονο σε μένα! γιατί ζω μέσα σε νύχτα που είναι γεμάτη από πυκνό σκοτάδι και δεν φωτίζεται από το αμυδρό φως της σελήνης` τρέχω προς τη σαρκική ηδονή ασυγκράτητη, όπως τρέχουν τα ζώα όταν τα τσιμπήσει αλογόμυγα` ζω κυριευμένη απ' τον έρωτα της αμαρτίας. Αλλά, Σου, που υψώνεις τα νερά της θάλασσας και τα μεταβάλλεις σε σύννεφα δέξου τις πηγές των δακρύων μου. Χαμήλωσε απ' το άπειρο ύψος Σου προς εμένα, που Σε ικετεύω με τους στεναγμούς της καρδιάς μου, Σου που με την ακατάληπτη ενανθρώπησή Σου χαμήλωσες τους ουραμούς και κατήλθες στη γη. Θα φιλήσω τα αμόλυντα πόδια Σου, θα τα βρέξω και πάλι με τα δάκρυα μου και θα τα σκουπίσω με τις πλεξούδες των μαλλιών μου. Αυτά τα πόδια που όταν η Εύα στον παράδεισο άκουσε τον ήχο τους (μετά την παράβαση), κρύφτηκε από το φόβο της. Ω ψυχοσώστη Σωτήρα μου ποιός μπορεί να εξερευνήσει το πλήθος των αμαρτιών μου αλλά και τα απύθμενα βάθη των κρίσεων και των βουλών Σου;

Τη Μ. Τετάρτη η υμνολογία φέρνει στη μνήμη μας και τη σύγκλιση του Συνεδρίου, δηλ. του ανώτατου δικαστηρίου των Ιουδαίων, το οποίο και αποφάσισε τη σύλληψη και την καταδίκη του Κυρίου. Οι ύμνοι της Μ. Τετάρτης αναφέρονται επίσης στην απόφαση του Ιούδα να παραδώσει τον Κύριο και στη συμφωνία του με τους αρχιερείς.

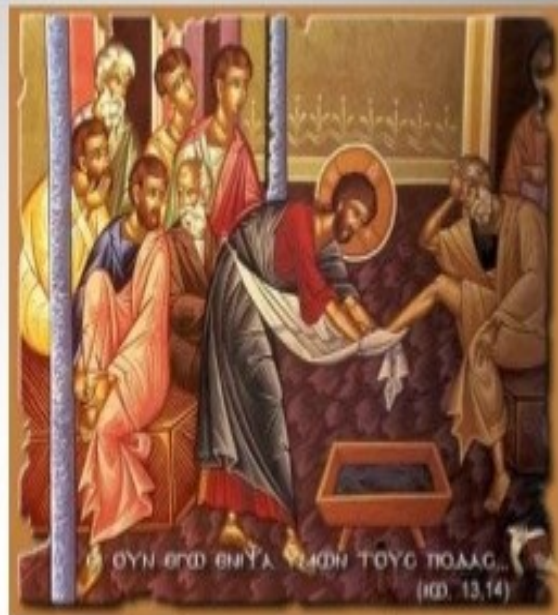

Μεγάλη Πέμπτη: Τα γεγονότα της Μ. Πέμπτης είναι κατά σειρά τα εξής: 1. Ο Ιερός Νιπτήρας, δηλ. το πλύσιμο των ποδιών των Αποστόλων από τον ίδιο τον Κύριο. 2. Ο Μυστικός Δείπνος, δηλ. η παράδοση του μυστηρίου της Θ. Ευχαριστίας από το Χριστό. 3. Η "υπερφυής προσευχή", δηλ. η αγωνιώδης προσευχή του Κυρίου στη Γεσθημανή πριν τη σύλληψή Του. 4. Η προδοσία του Ιούδα, δηλ. η παράδοση του Κυρίου στους Ιουδαίους με φίλημα.

Μεγάλη Πέμπτη

Εκείνο το βράδυ της Πέμπτης, ο Ιησούς, βάζει νερό στο νιπτήρα και πλένει τα πόδια των Μαθητών Του. Με τον τρόπο αυτό θέλει να δείξει σ' όλους ότι πρέπει να είμαστε ταπεινοί. Άρχισε κατόπιν να τους νουθετεί να αγαπούν ο ένας τον άλλον και να μη επιζητούν το ποιός θα είναι πρώτος. Στη συνέχεια τους μίλησε για την προδοσία.

Κατόπιν πήρε ψωμί στα χέρια Του και είπε: «Λάβετε φάγετε». Το ίδιο έκανε και με το ποτήρι του κρασιού λέγοντας: «Πιέστε απ' αυτό όλοι, γιατί αυτό είναι το αίμα Μου. Αυτό να κάνετε για να Με θυμάστε». Μετά από αυτή τη στιγμή ο Ιούδας, μόλις έφαγε τον άρτο έφυγε και συμφώνησε με τους αρχιερείς να τους Τον παραδώσει.

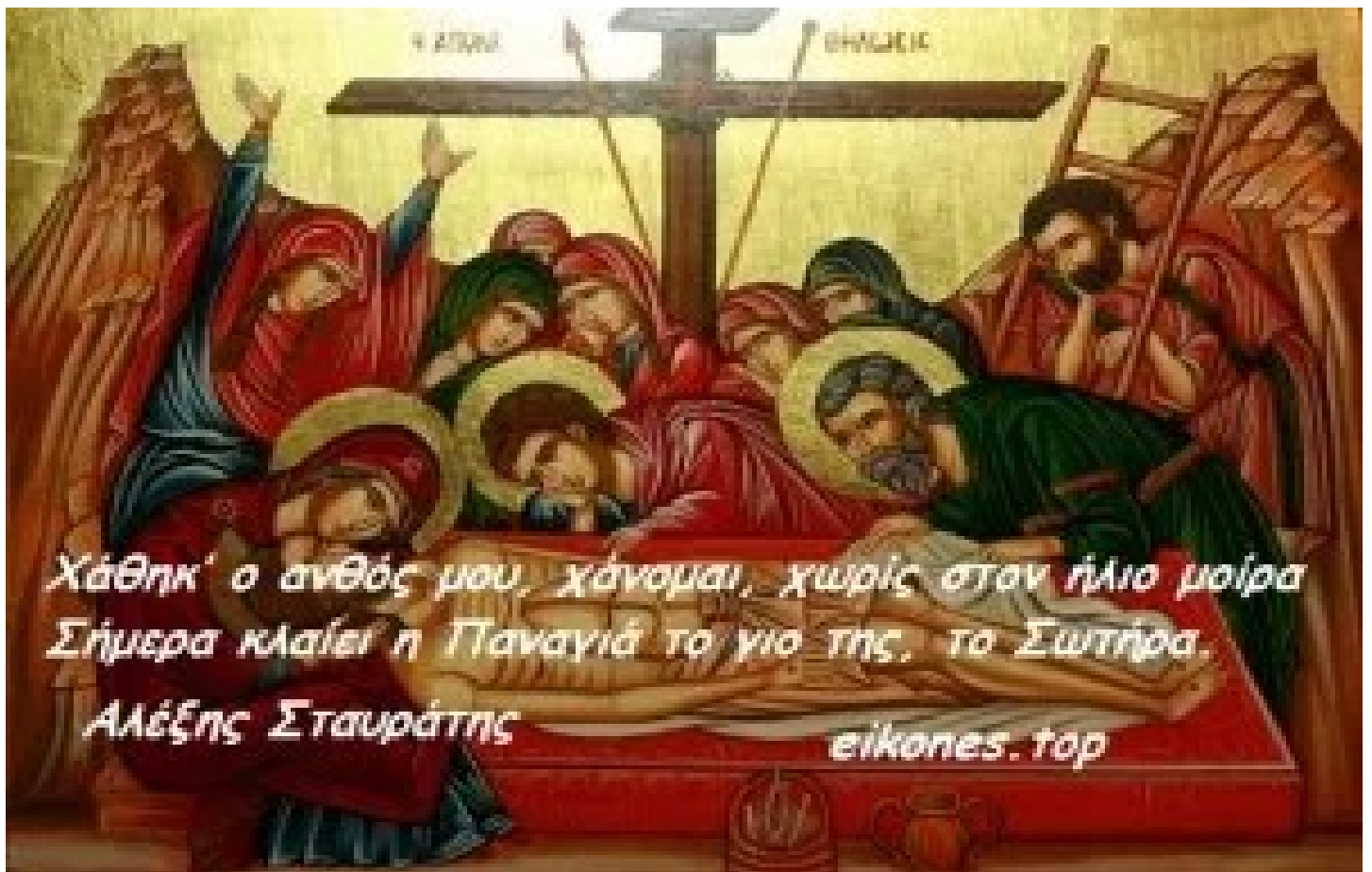
Μεγάλη Παρασκευή: Είναι αναμφίβολα η ιερότερη ημέρα της Μ. Εβδομάδας κι αυτό γιατί επιτελούμε ανάμνηση της Σταύρωσης του Κυρίου. Η ακολουθία των Αγίων και Αχράντων Παθών του Κυρίου, όπως ονομάζεται, μας φέρνει στη μνήμη όσα υπέμεινε για χάρη μας ο Κύριος: "τους εμπτυσμούς, τα ραπίσματα, τα κολαφίσματα, τās ύβρεις, τούς γέλωτας, τήν πορφυράν χλαίναν, τόν κάλαμον, τόν σπόγγον, τό όξος, τούς ήλους, τήν λόγχην` και πρό πάντων τόν σταυρόν και τόν θάνατον"

"τους εμπτυσμούς, τα χτυπήματα στο πρόσωπο και στον αυχένα, τις ύβρεις, το γέλωτα, την κόκκινη χλαμύδα, το καλάμι, το σπόγγο, το ξύδι, τα καρφιά, τη λόγχη και κυρίως τη Σταύρωση και το θάνατο"

Γίνεται επίσης μνεία του ευγνώμονα ληστή που έλαβε συγχώρηση από τον Κύριο και με τη μετάνοιά του "πρώτος παραδείσου πύλας ανοίξας εισήλθεν".

Η ακολουθία των Αγίων Παθών άρχιζε από το απόγευμα της Μ. Πέμπτης και διαρκούσε όλη τη νύχτα γιατί και η σύλληψη, η δίκη και οι εμπαιγμοί του Κυρίου έγιναν κατά τη νύχτα αυτή. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της ακολουθίας είναι η ανάγνωση 12 Ευαγγελίων. Από αυτά, το πρώτο (το Ευαγγέλιο της Διαθήκης) περιλαμβάνει τις υποθήκες του Χριστού προς τους μαθητές και την αρχιερατική προσευχή Του. Τα υπόλοιπα Ευαγγέλια εξιστορούν τη σύλληψη, τη δίκη, τα πάθη, το σταυρικό θάνατο, την ταφή του Κυρίου καθώς και την ασφάλιση του τάφου με τη βοήθεια της κουστωδίας. Μετά την ανάγνωση του πέμπτου Ευαγγελίου γίνεται η λιτάνευση του Εσταυρωμένου, η τοποθέτηση Του στο μέσο του Ναού καθώς ο χορός ψάλλει αργά και κατανυκτικά το εξής τροπάριο: "Σήμερα κρεμάται επί ξύλου ο εν ύδασι τήν γην κρεμάσας. Στέφανον εξ ακανθών περιτίθεται ο των αγγέλων Βασιλεύς. Ψεύδη πορφύραν περιβάλλεται ο περιβάλλον τόν ουρανόν εν νεφέλαις. Ράπισμα κατεδέξατο ο εν Ιορδάνη ελευθερώσας τόν Αδάμ. Ήλοις προσηλώθη ο Νυμφίος της Εκκλησίας. Λόγχη εκεντήθη ο Υιός της Παρθένου. Προσκυνούμεν σου τα πάθη, Χριστέ. Δείξον ημίν καί τήν ένδοξόν σου ανάστασιν".

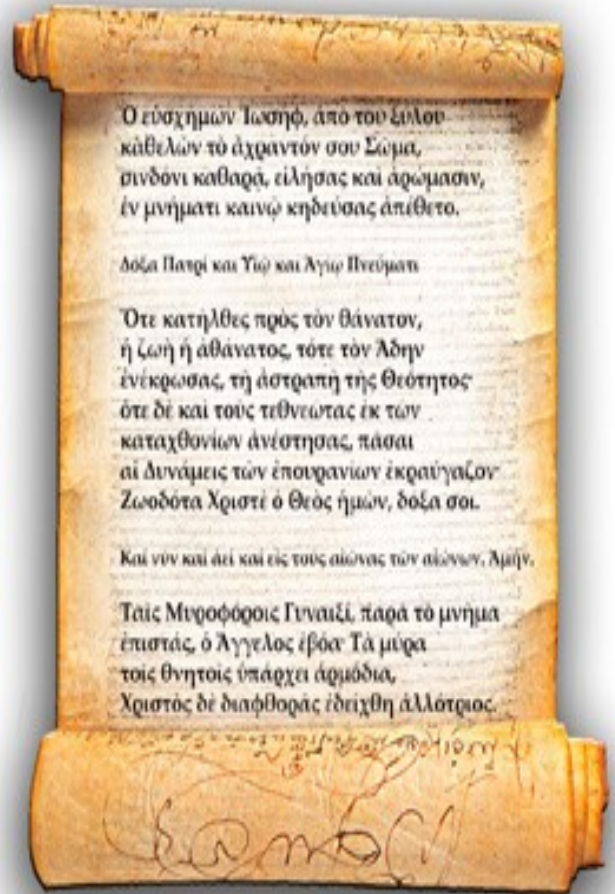

Ήμερα κρεμιέται πάνω στο ξύλο του Σταυρού Εκείνος που κρέμασε τη γη πάνω στα ύδατα. Στεφάνι από αγκάθια περιβάλλεται στο κεφάλι ο Βασιλιάς των Αγγέλων. Ψεύτικο βασιλικό ρούχο φοράει Αυτός που ντύνει τον ουρανό με νέφη. Καταδέχτηκε να ραπιστεί Αυτός που στον Ιορδάνη ποταμό ελευθέρωσε τον Αδάμ. Με καρφιά καρφώθηκε ο Νυμφίος της Εκκλησίας. Με λόγχη τρυπήθηκε ο Γιος της Παρθένου. Προσκυνούμε τα πάθη Σου Χριστέ. Δείξε μας και την ένδοξή Σου Ανάσταση΄΄.

Μέγα Σάββατο : Την ημέρα αυτή εορτάζουμε " την θεόσωμον ταφήν και την εις άδου κάθοδον" του Κυρίου. Η ταφή βέβαια έγινε τα απόγευμα της Μ. Παρασκευής. Όμως η Εκκλησία έκρινε ορθό να αφιερώσει ιδιαίτερη μέρα προς τιμήν και μελέτη του μυστηριώδους αυτού γεγονότος. Ο Χριστός αναπαύεται μέσα στον τάφο, όπως " αναπαύθηκε" όταν πρωτοδημιούργησε τον κόσμο την έβδομη μέρα. Όμως αναπαύεται ως θεάνθρωπος. Το πανάχρονο σώμα Του θάπτεται στον τάφο, αλλά πνευματικά ο ίδιος μεταβαίνει στον Άδη και συνεχίζει το σωτηριώδες έργο του. Καλεί κοντά Του όλους τους δικαίους της Παλαιάς Διαθήκης, από τον Αδάμ και την Εύα μέχρι τους έσχατους ανθρώπους του Θεού, ώστε να μην λείψει κανείς από το παγκόσμιο προσκλητήριο της σωτηρίας, που είναι τελικά μια αναδημιουργία του κόσμου και ολοκλήρωσης της ανθρωπότητας. Η κάθοδος αυτή ήταν το τελειωτικό χτύπημα κατά του θανάτου. Γι' αυτό ψέλνουμε χαρακτηριστικά: "Ότε κατήλθες προς τον θάνατον, η ζωή η αθάνατος, τότε τόν άδην ενέκρωσας τη αστραπή της θεότητας".

Στη βυζαντινή εικονογραφία ο Κύριος παρουσιάζεται κατερχόμενος στον Άδη με δόξα κρατώντας τον τίμιο Σταυρό Του. Συντρίβει τις πύλες του Άδη και ανασύρει από 'κει τον Αδάμ, την Εύα, τον Άβελ, τους Πατριάρχες, τους προφήτες και όλους τους δικαίους της Π. Δ.

Στον όρθρο του Μ. Σαββάτου ψάλλονται τα Εγκώμια, δηλ. σύντομα τροπάρια που εξιστορούν τα πάθη του Κυρίου, εξυμνούν την ταφή του και διασαλπίζουν τη νίκη Του κατά του θανάτου. Προς το τέλος του Όρθρου γίνεται και περιφορά του Επιταφίου γύρω από τους δρόμους της ενορίας.

Ο Εσπερινός του Μ. Σαββάτου που τελείται το πρωί μαζί με τη θ. Λειτουργία του Μ. Βασιλείου είναι εξ' ολοκλήρου αναστάσιμος. Είναι ο Εσπερινός του Πάσχα. Ψάλλονται ύμνοι αναστάσιμοι, διαβάζεται η προφητεία του Ιωνά του οποίου το πάθημα προτύπωνε την ταφή και την ανάσταση του Κυρίου. Μετά από λίγο αντηχεί σαν νικητήρια ιαχή ο ψαλμικός ήχος: "Ανάστα ο Θεός, κρίνον τήν γην, ότι σύ κατακληρονομήσεις εν πάσι τοις εθνέσι".

Το σταυρώσιμο Πάσχα τέλειωσε. Αρχίζει πλέον ο εορτασμός του αναστάσιμου Πάσχα

Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Το Πάσχα ήταν αρχαιότατη ιουδαϊκή γιορτή που τελούνταν τη νύχτα της 14ης προς τη 15η του μηνός Νισάν. Οι Ιουδαίοι γιόρταζαν την απελευθέρωσή τους από την δουλεία των Αιγυπτίων κατόπιν της σφαγής των πρωτότοκων των Αιγυπτίων, απ' την οποία διέφυγαν τα δικά τους πρωτότοκα χάρη στο αίμα του αμνού με το οποίο άλειψαν τις πόρτες των σπιτιών τους. Η λέξη πάσχα (=διάβαση) υπενθυμίζει τη θαυμαστή διάβαση της Ερυθράς θάλασσας από τους Ισραηλίτες και γενικότερα τη διάβασή τους από τη δουλεία στην ελευθερία. Όμως τα γεγονότα εκείνα ήταν συμβολικά και προφητικά. Το ιουδαϊκό Πάσχα ήταν τύπος του χριστιανικού. Ο πασχάλιος αμνός των Ιουδαίων ήταν σύμβολο και τύπος του αληθινού πασχάλιου αμνού, του Χριστού, που θυσιάστηκε για μας και με το αίμα του εξαγόρασε την ελευθερία μας από την δουλεία της αμαρτίας. Κατά δε θεία οικονομία η θυσία του Κυρίου συνέπεσε με το ιουδαϊκό πάσχα, που εκείνο το έτος έτυχε να είναι Σάββατο. Ο Κύριος σταυρώθηκε και πέθανε την Παρασκευή, το βράδυ όπου οι Ιουδαίοι έτρωγαν τον πασχάλιο αμνό και αναστήθηκε μετά το Σάββατο, δηλ. την πρώτη μέρα της εβδομάδας η οποία γι' αυτό το λόγο ονομάστηκε Κυριακή.

Η πασχαλινή ακολουθία είναι ιδιαίτέρως λαμπρή. Ξεκινά στις 12, μεσάνυχτα του Μ. Σαββάτου με τον Όρθρο και συνεχίζει με την θ. Λειτουργία. Το απόγευμα της Κυριακής του Πάσχα τελείται ο Εσπερινός της Αγάπης. Κατά τη διάρκειά του διαβάζεται η ευαγγελική περικοπή που εξιστορεί την εμφάνιση του Κυρίου στους δώδεκα μαθητές την ημέρα της Ανάστασής Του. Το Ευαγγέλιο αυτό διαβάζεται σε όσο το δυνατόν περισσότερες γλώσσες για να κηρυχθεί σ' όλα τα έθνη ότι "Χριστός εγερθείς εκ νεκρών απαρχή των κεκοιμημένων εγένετο. Αυτώ η δόξα και το κράτος εις τους αιώνας. Αμήν".

